

νεσαι πλέον οὔτε τὴν ἀδεξιότητά του, οὔτε τὴν ἀτεχνίαν του, οὔτε τὸ γῆρας του, καὶ νομίζεις σχεδόν, ὅτι διαμέσου τῶν παρατόνων ἡχῶν τῆς φλογέρας του, διαμέσου τῆς βραχνῆς πνοῆς τοῦ γεροντικοῦ στήθους του, ὅλη ἡ ψυχὴ τῆς ποιμενικῆς Ἑλλάδος, τῆς ἀρματολικῆς Ἑλλάδος, τῆς θαλασσινῆς Ἑλλάδος διέρχεται ...

✱

Μεταξὺ τοῦ πλήθους, ἡ ἐντύπωσις εἶνε αὐτόχρομα ζωῆς. Βλακωδῶς τὸν προσδλέπον ὅλοι γύρω πάντοτε, μὴ γνωρίζοντες πῶς πρέπει νὰ διατεθοῦν ἐκ τοῦ θαύματος, μὲ ἀπαράλλακτους ὡς πρὸς τὴν ἐκφράσιν τῆς αὐτῆς ἀνοήτου περιεργείας τὰς κοινοτάτας φυσιογνωμίας, συνωθούμενοι ἐκ τῆς ἀψίξεως τῶν ὀπισθεν προσερχομένων, ἀνυπομονούντων καὶ αὐτῶν νὰ ἴδωσιν. Εἰς τοὺς ἀρχῆθεν συντελέσαντας τὸν κύκλον ἔχουν ἤδη προστεθῆ καὶ ἄλλοι ἱκανοί, πολυπληθεῖς σχεδόν, περιβάλλοντες τὴν περιεργίαν ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, πυκνούμενοι ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου. Κ' ἐκ τῶν διαδαινόντων, οἱ πλείότεροι, δὲν παραλείπουν νὰ σταθοῦν κατὰ στιγμὴν, προσελκόμενοι κ' ἐκεῖνοι νὰ κυττάξουν, διότι ἔτυχε νὰ ἴδωσιν ἄλλους κυττάζοντας, ἐν τῷ ὧδε μαγνητισμῷ ἀσυνειδήτῳ ὅστις ἀδελφώνει ὅλους τῶν ὁδῶν τοὺς χάρηδες. Στρατιῶται εἰν' ὅμοι· ἰδίας πάλιν οἱ συχνότεροι, οὐχ ἥττον καὶ τοῦ λαοῦ ἄνθρωποι, προσῆλθε δὲ καὶ παραμάνα τις. Τὰ ἐγκαταλείψαντα τοὺς στραγαλοπώλας τῶν παιδάρια, εἶνε εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, συνταρασόμενα. Οἱ τρεῖς κομπῶι λιμοκοντόροι, ἀναδιβάζον καὶ καταδιβάζον τὰ ὑελώδη ὀμμάτια τῶν, ἀπὸ τοῦ χαμαὶ καθήμενου γέροντος εἰς τοὺς περιεστῶτας. Μερικοὶ ἐκ τούτων, κύπτουν ἐνίοτε, λαμβάνουν τὸν ἐκάστοτ' ἐκ τῶν δύο ἀργὸν κατακείμενον αὐλόν, τὸν ἐξετάζουν πανταχόθεν, μετὰ προσοχῆς, ἐπισταμένως, ὡς νὰ βλέπουν τοιοῦτον πρῶτον φορὰν ἐπὶ ζωῆς τῶν, περνώντων αὐτὸν ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα. Ἄλλοι, ἐκ τῶν νεωστὶ ἰδίως ἐρχομένων, ζητοῦν πληροφορίας, ἐν κενόσπουδι φορτικῇ, τί γέρος εἶνε αὐτός, πῶς εὐρέθη ἐκεῖ, τί θέλει καὶ τί κάμνει, καὶ τὰ παρόμοια, ὡς νὰ μὴ ἡμποροῦν ν' ἀντιληφθῶν ἀφ' αὐτῶν οἱ ἱδιοί. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἔρχεται καὶ καμμία πεντάρα, ἄνωθεν, ἐναερίᾳ, νὰ καταπέσῃ εἰς τὸν σκοῦφον του. Καὶ ἔρχεται ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐπιτοπολὺ, οἵτινες μόνον φαίνονται νὰ συγκινοῦνται κάπως, καὶ ἀκοῦσιν σιωπηλοί, καὶ μὲ προσῆλθωσιν, καὶ λύνουν μετὰ δυσκολίας, μὲ ἀδεξιοὺς τοὺς χονδροὺς δακτύλους τῶν, τὸν εἰς τοῦ μανδριλίου τῶν τὴν ἄκραν δεδεμένον ὀφικτὸν κόμβον, ὅπου φυλάττουν τὰ ὀλίγα τῶν λεπτῶν, διὰ νὰ τὴν δώσουν ἐκ τοῦ ὑστερήματος τῶν βέβαια, εἰς τὴν ἀνάμνησιν ἰδῶς αὐτὴν τῆς ἀπουσίας πατρίδος τῶν. Ὁ οἰκοκύρης, ὁ κρατῶν τὸ πλαγυνοειδὲς νήπιον, τὸν παρατηρεῖ ἐξ ἀποστάσεως, μὴ ἐκστομίζων λέξιν, ἀπενῶς, ὡς ἐν αἰσθήματι βαθέος οἴκτου. Διάλογοι συνάπτονται συχνά, κάποιος πειράται νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τι.

— Καὶ ποῦ ξέπεδες δῶθε, γέρο ;...

— Αἰ, ἀέρας μ' ἔρριξε ..., ἀπαντᾷ αὐτός, λακωνικῶς, βροχέως.

— Τῶλεγε, γεροπατέρα, καμμιά ψύχα μὲ τὸν Ἀντροῦτσο καὶ τὰ χρόνια ;..., τὸν ἐρωτᾷ, ἐπιτηδευόμενον τάχα ρουμελιώτικην προφορὰν, ἐνῶ φαίνεται νὰ εἶνε μᾶλλον ἐκ Πελοποννήσου, ἀπὸ τῶν ἐπιχειροῦν νὰ εὐφυσολογήσῃ διπθεν τὸ μπακαλόπουλον.

— Ἑλληνικὴ μουσικὴ αὐτὴ !..., ἀνακονώνει πρὸς τὸν γείτονά του, ἐν εἰδει ἀποκαλύψεως, διὰ ν' ἀνοίξῃ κουδένταν, ὁ εἰς ἐκ τῶν λιμοκοντόρων, συνειθισμένος φαίνεται πολὺ τὸ κτῆνος εἰς τὴν γαλλικὴν ἢ τὴν ἰταλικὴν ἐκ γενετῆς.

— Δὲ βαστᾷς πιά, καψογέρο !... Πάει πιά, δὲ βγαίνει !..., τῷ λέγει ἄλλος, αἰνιττόμενος τὴν βραχνότητα καὶ τὴν ἀδυναμίαν τῆς φωνῆς του.

— Μ' τί ν' ὀ καν' ; !... Τόρ' μ' τ' λές ;... Νὰ σέ εἶχα νὰ μ' τῶλ' γ' ὅτ' καὶ σαράντα χρόνια !... Νὰ τ' ὄης νὰ σκίζ' τ' πέρα-πέρα !..., ἀπαντᾷ ὁ ραψῶδός, εἰς αὐτὸ κυρίως ἀξίων μόνον νὰ προσέξῃ, ὡς ἀναγνωρίζων τὴν ἀδυναμίαν του πλέον καὶ ὁ ἴδιος, κ' ἐνθυμούμενος τὰ παλῆά του χρόνια, καθ' ἃ τόση ἦτο ἡ δύναμις τῆς πνοῆς του. Ὡστε νὰ σχίξ' καὶ αὐτὴν τὴν φλογέραν, ἀπὸ τοῦ στομίου καὶ κάτω, πέραν καὶ πέραν, ἐκ τῆς ὀρυγῆς.

Ἀπὸ ἀμάξης διερχομένης, δεσποινὶς ἐπιφώνει πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ συντρόφους τῆς, μίαν παχεῖαν, κυρίαν ὁμογενοῦς βέβαια, καὶ δύο λεπτοκαμωμένους νεανίας, διπλωματιδεῖς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. — *Regardez donc, regardez ce vieux, là-bas !*...

Καὶ οἱ ἵπποι καλπάζουν ἐν πατάγῳ, καὶ δουποῦσι τοῦ ἱπποδιδροδόμου οἱ τροχοί, καὶ τὸ κέρας τοῦ ὀδονοῦ ἡχεῖ ἐκάστοτε, καὶ ἡ μουσικὴ τῆς πλατείας ἀναπέμπει τοὺς διατόρους τόνους τῆς, καὶ τὰ παγώνια τοῦ κήπου, ὑπερπότε ἡρεθισμένα, ἀνακράζουσιν. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παντοειδοῦς αὐτοῦ θορύβου, ὑπὸ τὸ φύλαγμα τοῦ ψωραλέου αὐτοῦ δένδρου, ἐν τῇ σκιᾷ τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν μεγάρων, ὁ γέροντ' ἐξακολουθεῖ νὰ παιζῇ τὴν φλογέραν του, ἐξακολουθεῖ ν' ἀνελίσσῃ τὰ τραγούδια του. Καὶ βλέπων αὐτὸν, τόσῳ ξένον πρὸς τὸν κόσμον ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκειται, τόσῳ ξένον πρὸς τὸ πλῆθος ὅπερ τὸν περιβάλλει, σοῦ ἔρχεται διαμιᾶς ἡ ὀρυγὴ νὰ διασχίσῃ τὸν ἀνθρώπινον συρφετόν, νὰ τὸν ἀρπάξῃ καθὼς κάθεται μὲ τὴν φλογέρα του καὶ μὲ τὴν καπὸτά του, νὰ τὸν ἀπαγάγῃς ἐν στιγμῇ, μακρὰν τῶν ἀμαξῶν καὶ τῶν τραινῶν καὶ τῶν νοικοκυραίων καὶ τῶν λιμοκοντόρων καὶ τῶν νεσποῖ ἰδῶν καὶ τῶν παγωνίων, εἰς κανένα βουνὸν τῆς Ρούμελης, νὰ τὸν ἀνεβάσῃ εἰς τὴν κορυφὴν του, νὰ τὸν σπληνώσῃ εἰς τὴν ρίζαν κανενὸς δένδρου ὅπερ νὰ θεμελιώσῃ τοὺς πόδας του εἰς τὸν βράχον καὶ νὰ κρύπτῃ τὰ φύλλα του εἰς τὰ σύννεφα, γέριμον ὅπως τὸ κορμὶ του, νὰ ξαπλωθῇ εἰς τὸ πλάγι του. κ' ἐκεῖ, ἐνῶ θενὰ ψυσομανᾷ ὁ ἀέρας μέσα εἰς τὰ ἔλατ' αὐτοῦ ἀντιδοίξ' ἡ ρευματιὰ, νὰ τοῦ εἰπῇ·

— Ἀἴντε. πές τα τώρα μωρὲ γεροκούφταλο !...

Μιχαὴλ Μητσάκης

IBAN ΤΟΥΡΓΕΝΕΦ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Μόλις ἐπληθύνον ἐπ' αὐτοῦ, καὶ οὐτος ἀνωρθώθη ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, ποιήσας ἄλμα τριῶν μέτρων. Εὐθὺς ὁ πατὴρ μου τὸν καθυσάχασεν ἐμπήξας τοὺς πτερνιστῆρας εἰς τὰ πλευρά του καὶ ἀρκετοὺς ἐπὶ τοῦ τραχήλου του κατενεγκῶν γρόνθους.

— Ἐ! τί νὰ σοῦ κάμω, δὲν ἔχω τὸ μαστίγιόν μου ! ἐψιθύρισε.

Ἀνεμνήσθην τότε ἐπὶ ποίου κατηνέχθη τὸ μαστίγιον τοῦτο καὶ φρίκη διέδραμε τὰ μέλη μου.

— Ποῦ τὸ λησμόνισες ; ἠρώτησα μετὰ τινος στιγμᾶς τὸν πατέρα μου.

Ἄλλ' ἐκεῖνος οὐδεμίαν ἀπάντησιν δούς μοι, ἤρξατο καλπάζων. Τὸν ἠκολούθησα καὶ τὸν ἔβθασα, διότι ἐπεθύμουν νὰ τὸν παρατηρήσω κατὰ πρόσωπον.

— Θὰ ἐστενοχωρήθῃς μόνος σου ; μὲ ἠρώτησε.

— Ἐ ! ὀλίγον ! Ποῦ ἔχασες λοιπὸν τὸ μαστίγιόν σου ; ἐπανέλαβον.

Ἐνατενίσας με δ' ἐκεῖνος ἀπῆντησε.

— Δὲν τὸ ἔχασα, τὸ ἔρριπα.

Ἀφῆρθέην εἰς τὰς σκέψεις του καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Τότε δὲ παρετήρησα διὰ πρῶτην καὶ ἱσως διὰ τελευταίαν φορὰν, πόσῳ γλυκύντη καὶ ἐν ταυτῷ ἄμετρον θλίψιν ἠδύναντο νὰ ἐκφράσωσι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του.

Ἐκέντησεν ἐκ νέου τὸν ἵππον του, ἀπεμακρύνθη καλπάζων, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν φθάσω πλέον· ὅτε ἔβθασα εἰς τὸν οἶκον μας, ἐκεῖνος εἶχε προηγηθῇ ἐμοῦ κατὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας.

« Ἰδοὺ τὶ ἐστὶ ἔρως », ἐσκεπτόμην καθήμενος τὴν αὐτὴν νύκτα πρὸ τοῦ γραφείου μου, ἐφ' οὗ ἐφαίνοντο πλέον ἤδη διδάλια τινὰ καὶ χάρτης.

« Ἰδοὺ τὸ πάθος !... Πῶς ἐκείνη οὔτε τὴν ἐλαχίστην ἐξέφρασεν ἀγανάκτησιν ; Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ὑπομείνῃ νὰ τὴν κτυπήσῃ χεὶρ τις, οἰαδῆποτε, ἔστω καὶ χεὶρ λατρευομένη ; Ἰδοὺ λοιπὸν ! ἀπεδείχθη ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶνε δυνατόν, ὅταν τις ἀγαπᾷ !... Καὶ ἐγώ !... Ἐγώ, ὁ ὁποῖος ἐνόμιζον... »

Ἦδη ὁ ἔρως μου, μεθ' ὅλων τῶν ταραχῶν, τῶν τρόμων καὶ θλίψεων του, ἐφαίνετο καὶ εἰς ἐμὲ αὐτὸν παιδαριώδης, ἐλάχιστος, ἀσήμαντος, ἀνευ ἀξίας, πρὸ τοῦ ἀγνώστου τούτου εἰς ἐμὲ αἰσθήματος, ὅπερ μόλις ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω, καὶ τὸ ὁποῖον παρήγε τρομερὰν ἐπ' ἐμοῦ ἐντύπωσιν, ὡς εἰκὼν ὠραία καὶ συνάμα ἀγρία, ἥν μάτην προσπαθεῖ τις νὰ διακρίνῃ ἐν τῇ σκιᾷ...

Τὴν αὐτὴν νύκτα εἶδον καθ' ὕπνον παράδοξον καὶ τρομερὸν ὄνειρον. Εἰσῆλθον εἰς ἰσόγειόν τι δωμάτιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἴστατο ὁ πατὴρ μου μὲ τὸ μαστίγιον ἐν τῇ

χειρί. Εἰς τινὰ γωνίαν ἦτο συνεσπειρωμένη ἡ Ζηνάϊς, φέρουσα ἐρυθρόν σιμείον, οὐχὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μετώπου· ὀπισθεν δ' αὐτῆς καὶ τοῦ πατρὸς μου ἀνωρθοῦτο ὁ Βελοδζορώδ, καταματωμένος, μὲ ἡμιάνοικτα τὰ ὠχρὰ χεῖλη του, μυρίας κατὰ τοῦ πατρὸς μου ἐξεμῶν ἀπειλὰς.

Μετά δύο μῆνας εἰσῆλθον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ ἔξ μῆνας ἀργότερον ὁ πατήρ μου ἀπέθανε προσδληθεὶς ὑπὸ ἀποπληξίας ἐν Πετροδούργῳ, ὅπου οὐχὶ πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ εἶχον μεταβῆ.

Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ εἶχε λάβει ἐκ Μόσχας ἐπιστολὴν τινὰ, ἣτις τῷ προὔξενον βαρεῖαν αἰσθησίν, συνεπενεγκοῦσα καὶ τὴν ἀποπληξίαν. Εἶχε ζητήσει κατὰ τι παρὰ τῆς μητρὸς μου, λέγουσαν μάλα, ὅτι τὸ ἐχῆται καὶ αἰών, αὐτός! ὁ πατήρ μου!

Εὔρον μετὰ τὸν θάνατόν τοῦ ἐπιστολὴν τινὰ πρὸς με, ἣν εἶχεν ἀρχίδει τὴν πρῶταν τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ καὶ ἦτις εἶχεν οὕτως:

«Γιέ μου, προφυλάχθητι ἀπὸ τὸν ἔρωτα· φοβοῦ τὰς γλυκύτητας αἱς συνεπιφέρει, φοβοῦ τὸ δηλητήριον, ὅπερ ἐπιχέει».

Μετά τὸν θάνατόν τοῦ ἐπεμψεν ἡ μήτηρ μου εἰς Μόσχαν οὐκ εὐκαταφρόνητον ποσὸν χρημάτων.

ΚΒ'.

Τέσσαρα ἔκτοτε παρήλθον ἔτη. Εἶχον τέλειώσει τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ δὲν ἐγνώριζον ἔτι τί θὰ ἐπραττον, ποῖον στάδιον θὰ ἠκολούθουν.

Ἐσπέραν τινὰ συνήντησα εἰς τὸ θέατρον τὸν Μαϊδανώδ, ὅστις ἦτο ἦδη νυμφευμένος καὶ κατεῖχε δημοσίαν τινὰ θέσιν. Οὐδεμίαν μεταβολὴν εὔρον ἐν αὐτῷ· κατελαμβάνετο, ὡς καὶ πρότερον, ὑπ' αἰφνιδίου ἐνθουσιασμοῦ πρὸς τι πρᾶγμα οἰονδήποτε, ὅστις ἐνθουσιασμός μετεβάλλετο αἰφνιδίως ἐπίσης εἰς ἄκραν ἀποθάρρυνσιν. Μετὰ διαφόρους ἐπὶ ξένων ἀντικειμένων συνομιλίας μοὶ λέγει:

—Ξεῖρετε ὅτι ἡ κυρία Δόλσκη εἶνε ἐδῶ;

—Ποία εἶνε αὐτὴ ἡ κυρία Δόλσκη;

—Ἄ! τόσον γλίσπρα λοιπὸν ἐλθσμονήσατε τὴν τέως πριγκίπισσαν Ζασσεκίν, τὴν ὁποίαν ἐρωτεύμεθα ἄλλοτε ὅλοι καὶ σεῖς ἀκόμη, εἰς τὴν ἐξοχικὴν ἐκείνην ἐπαυλιν, πλησίον τοῦ Νεοκοντόχνος;

—Ὑπανδρεῖσθι λοιπὸν τὸν Δόλσκη;

—Μάλιστα.

—Καὶ εἶνε τώρα ἐδῶ, εἰς τὸ θέατρον;

—Ὅχι, ἀλλὰ μένει ἐνταῦθα. Δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ἀφ' οὗτοῦ ἦλθε, καὶ προτίθεται νὰ κάμῃ ἕνα ταξιδάκι εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

—Τὶ πρᾶγμα εἶνε ὁ σύζυγός της;

—Πολὺ καλὸς νέος, πλούσιος, συναδελφός μου ἐν Μόσχᾳ. Βεβαίως, ἐννοεῖτε, μετὰ τὸ ἐπεισόδιον ἐκεῖνο... τὸ ὁποῖον βεβαίως θὰ γνωρίζετε... (καὶ ἐμειδίασε πονηρῶς) δὲν ἦτο τόσον εὐκόλῳ δι' αὐτὴν νὰ εὔρῃ κανένα σύζυγον... ἀλλὰ τί ἀδύνατον εἰς ἐν τοιοῦτο πνεῦμα! Ἐμπρός, πηγαίνετε νὰ τὴν ἐπισκεφθῆτε, θὰ εὐχαριστηθῇ πολὺ νὰ σὰς ἴδῃ. Εἶνε ἀκόμη ὠραιότερα ἀπὸ τότε.

Καὶ μοὶ ἔδωκε τὴν διεύθυνσίν της: Ξενοδοχεῖον Δεμόν. Ἦδη αἱ παλαιαὶ ἥρχισαν ν' ἀναγεννῶνται ἐν ἐμοὶ ἀναμνήσεις,

καὶ ἀπεφάσισα ἐπὶ τέλους νὰ μεταβῶ εὐθύς τὴν ἐπομένην, ἵνα ἐπανεύρω αὐτὴν καὶ δώσω τροφήν εἰς τὸ ἀρχαῖον μου πάθος. Ἐκωλύθη ὅμως ὑπὸ τινων ὑποθέσεων μου.

Ἐβδομάς εἶχε παρέλθει, τὴν διεδέχθη ἄλλη, καὶ ἐγὼ εἰδέτι δὲν εἶχον δυνήθῃ νὰ μεταβῶ πρὸς αὐτήν, καὶ ὅτε τέλος δινηθῆναι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Δεμόν καὶ τὴν ἐξήντησα, μοὶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν εἶχεν ἀποθάνῃ ὁλως αἰφνιδίως, ἐκ συνεπειῶν τοῦ τοκετοῦ.

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τούτῳ ἠσθάνθην σφοδρὸν ἐν τῇ καρδίᾳ μου νυγμόν. Σκεπτόμενος δέ, ὅτι δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ τὴν ἴδω, νὰ τῇ ὁμιλήσω, ὅτι δὲν τὴν εἶδον, καὶ ὅτι πλέον δὲν θὰ τὴν ἐδέλεπον διὰ παντός, ἤρχισα νὰ μέμψωμαι ἑαυτόν.

«Ἀπέθανε!» ἐπανελάθον, παρατηρῶν ἡλιθίως τὸν θυρῶν καὶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς δὲν ἠδυνάμην νὰ πιστεύσω οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ ὄψα μου.

Ἀνεπόλησα τὰ λῖαν προσφιλῆ μοι ἐκεῖνα χαρακτηριστικά τῆς μορφῆς της, τοὺς ὡς λάμποντας ἀδάμαντας ὀφθαλμούς της, τοὺς πλοκάμους της κεκλεισμένους ἤδη ἐν στενῷ κιωτίῳ ὑπὸ τοῦ ψυχρὸν χῶμα, εἰς τὸ παγετῶδες σκότος, πλησίον μου, καὶ ἴδως πλησίον καὶ τοῦ πατρὸς μου αὐτοῦ.

Ὡ νεότης! νεότης! οὐδὲν τῇ ἐμποιεῖ τὴν ἐλαχίστην ἀνυσυχίαν, ὅλοι οἱ θησαυροὶ τοῦ κόσμου νομίζει τις ὅτι τῇ ἀνήκουσι, καὶ αὐτὴ ἡ λύπη τὴν παρηγορεῖ, ἔχει ἀδιαφιλονεικτοῦ κτήμα τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀναιδίαν. Καυχᾶται, ὅτι χαιρεται τὴν ζωὴν ὡς οὐδεὶς ἄλλος.

Καὶ ὅμως καὶ αὐτῆς αἱ ἡμέραι διέρχονται καὶ παρέρχονται καὶ τὰ πάντα ἀφανίζονται, οὐδὲν καταλειπόντα ἔχνος, ὡς ἡ χιών ὑπὸ τὸν ἥλιον...

Καταναλίσκει εἰς μνηδαινὰ πράγματα τὰς ἀκαμαῖας δυνάμεις της, αἱ δὲ δύναται νὰ διαθεῖται πρὸς ἐπιτέλειαν σπουδαίου τινὸς σκοποῦ, ἵνα μὴ ἐπείτα αἰτιάται τις ἑαυτόν, σκεπτόμενος: «Ἄ! τί θὰ ἠδυνάμην νὰ πράξω, νὰ κατορθώσω, ἐὰν δὲν κατηνάλισκον εἰς μάταια πράγματα τὴν νεότητά μου».

Οὕτως ἐγὼ πόσα εἶχον ἐλπίζει, ὁποῖον εὖελπι προεμάντευον μέλλον! Τὶ δέ ἐξ ὧν τῶν ἐλπίδων μου ἐπληθύνετο; Ἦδη ὅτε αἰσθάνομαι αὐτὸν περικαλυπτόμενον ὑπὸ τῆς σκιάς τῆς δύσεως τοῦ βίου μου, τί διετήρησα προσφιλέστερον, ἀγνότερον, ἢ τὴν νεανικὴν ἐκείνην θύελλαν, τὴν τόσῳ ταχέως ἐκραγεῖσαν καὶ τόσῳ αἰφνιδίως παρελθοῦσαν,

Ἐνθυμούμαι, ὅτι ἡμέρας τινὰς μετὰ τὸν θάνατον τῆς Ζηναιδός, ὑπὸ μυστηριώδους ἐλκυσθεὶς ἐπιθυμίας, παρέστην εἰς τὸν θάνατον πτωχῆς γυναικός, κατοικοῦσης εἰς τὴν αὐτὴν μεθ' ἡμῶν οἰκίαν.

Ράκη ἐκάλυπτον τὸ σῶμα της, καὶ ἦτο κατακεκλιμένη ἐπὶ σάνιδων σκληρῶν, ἐχουσα ὡς προσκεφάλalon ρυπαρόν τινα σάκκιον, ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει ἡγωνία κατὰ τοῦ θανάτου.

Ὁλως ὁ βίος της δὲν ἦτο ἄλλο τι ἢ διηνεκὴς πάλη κατὰ τῆς πτωχείας καὶ τῆς ἀθλιότητος, πάλιν οὐδὲν τὸ ἀποτέλεσμα σχοῦσα. Οὐδεμίαν εἶχε δοκιμάσει χαράν. Ἐπρεπε νὰ θεωρῇ ὡς τὴν ὑψίστην ἀπο-

λύτρωσιν τὸν θάνατον, ὅστις θὰ τὴν ἀπῆλλαसे τοῦ ταραχώδους καὶ ἐπιπόνου βίου της, καὶ ὅμως ἐνόσφ τὸ ἀποκαμὸν σῶμα της ἡγωνία κατὰ τοῦ θανάτου, ἐνόσφ τὸ σπῆθος της ἐξωγοῦτο θλιβερώς ὑπὸ τῶν τελευταίων παλμῶν, καὶ πρὶν ἢ αἱ τελευταῖαι δυνάμεις της τὴν ἐγκαταλείπωσι, δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ κάμῃ τὸ σιμείον τοῦ σταυροῦ καὶ νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν τῶν ἀμαρτημάτων της παρὰ τοῦ Ὑψίστου. Μόνον δ' ὅταν ἐσδέσθῃ τὸ φῶς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς της, δὲν ἐξέφραζον πλέον οὗτοι τὸν φόβον καὶ τὴν φρίκην τοῦ θανάτου.

Ἐνθυμούμαι δ' ἐπίσης ὅτι τότε, παρὰ τὸ προσκεφάλalon τῆς πτωχῆς ἐκείνης γυναικός, ἠσθάνθην τὴν καρδίαν μου ὑπὸ ἰσχυρὰς καταληφθεῖσαν ἀγωνίας ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς Ζηναιδός, καὶ ἠθέλησα νὰ ἱκετεύσω τὸν Θεὸν δι' αὐτήν, διὰ τὸν πατέρα μου καὶ δι' ἐμὲ αὐτόν.

ΤΕΛΟΣ

ΙΑΣΜΙ ΚΑΙ ΕΝΤΥΗΩΣΕΙΣ

Ἐν τῇ φιλίᾳ ὅλα εἶνε κοινά... διὰ τὸν ἕνα ἐκ τῶν φίλων.

Μὲ τὴν σύγχρονον ἀνατροπὴν καὶ παίδευσιν ἦτις δίδεται εἰς τὸ θῆλυ γένος, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι παρασκευάζομεν ἐπίτηδες πολὺ περισσότερας βασιλίσσας καὶ πριγκίπισσας καὶ ἐν γένει ἀριστοκράτιδας ἀφ' ὧν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξουν καὶ πολὺ τὸν Θεὸν περισσότερας ἐταῖρας ἀφ' ὧν αἱ χρειάζονται.

Παρατηρεῖται ὅτι κατὰ τοὺς συγχρόνους καιροὺς ὁ ἀριθμὸς τῶν συγγραφέων πενταχοῦ τοῦ κόσμου εἶνε ἦδη μέγας καὶ προβαίνει αὐξάνων καθημέραν. Ἡ αἰτία εἶνε ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ συγγραφεῖν, μαζὶ μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ τοῦ κυβερνᾶν, εἶνε τὰ μόνα τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπεται νὰ τολμᾷ εἰς καθένα νὰ τὰ ἐξασκῇ χωρὶς νὰ τὰ ἔχη προτιτέρα σπουδᾶν.

Γυνὴ ἀλμῶς ἀξιώσιμος δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ σύζυγος καὶ χήρα παρὰ μίαν μόνην φερόν.

Οἱ ἐπαῖται κλέπτουν τοὺς πτωχοὺς.

Ὁμολογουμένως, βλέπω ὅτι ὁ ἄνθρωπος τελειοποιεῖ καθημερινῶς τὰ πάντα περὶ ἑαυτόν· ἀλλὰ δὲν βλέπω νὰ τελειοποιεῖται καὶ ὁ ἴδιος.

Νὰ φονεύσῃς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλεῖτερον ἀριθμὸν ἀνθρώπων γεννηθέντων ὑπὸ ἄλλον παρὰ τὸν ἰδικόν σου οὐρανόν, ἀνευ μίσους καὶ ἀνευ αἰτίων, διὰ τῶν ἐπιτηδαιοτέρων πρὸς ἐξόντωσιν μέσων, ἰδοὺ ἡ στρατιωτικὴ δόξα, ἦν τόσον θαυμάζουν. Νὰ φονεύσῃς ὅμως τὴν ἐπαύριον, ἐν καιρῷ εἰρήνης, καὶ ἕνα μόνον ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ τόπου αὐτοῦ, τοὺς ὁποῖους τόσον ἐνδοξον ἦτο χθὲς νὰ ἐξοντώσῃς συλλληθῇ, θεωρεῖται ἐγκλημα τιμωρούμενον ὑπὸ τῶν νόμων καὶ συνεπιφέρων τὴν γενικὴν φρίκην.

Ἀλφόνσος Κάρε